

ÅRSREDOVISNING

2018

GREENPEACE NORDEN

ORG.NR. 857204-4280

Njalsgade 21G
2300 København S
Tlf 33-93 53 44

www.greenpeace.dk

Käenkuja 3 aB
00500 Helsinki
Puh 09-698 63 17

www.greenpeace.fi

Postbus 33 TORSHOV
0412 Oslo
Tlf 22 20 51 01

www.greenpeace.no

Box 151 64
104 65 Stockholm
Tel 08-702 70 70

www.greenpeace.se

info.nordic@greenpeace.org

Förvaltningsberättelse

Greenpeace Nordens styrelse och generalsekreterare presenterar här följande årsredovisning. Samtliga siffror avser tusental kronor (tkr) om inte annat anges.

GLOBAL MILJÖORGANISATION

Greenpeace, med koordinerande huvudkontor i Amsterdam, består av 26 oberoende nationella och regionala kontor i 55 länder runt om i Europa, Nord- och Sydamerika, Afrika, Asien och Stillahavsområdet.

Greenpeace huvudkontor är en nederländsk stiftelse, Stichting Greenpeace Council (SGC), i dagligt tal kallat Greenpeace International, som äger rättigheterna till namnet Greenpeace. De nationella och regionala kontoren har ett licensavtal med SGC där relationen regleras.

Greenpeace startades 1971 av en grupp kanadensiska aktivister som bar på en vision om en grön och fredlig planet. De gav sig av från Vancouver, Canada för att stoppa amerikanska kärnvapentester utanför Amchitka, Alaska. Försöket att stoppa kärnprovsprängningen kännetecknar en av Greenpeace arbetsmetoder, nämligen att gå från ord till handling och fredligt konfrontera miljöproblemen på plats. Greenpeace-aktivisten bär vittnesbörd om allvaret i situationen genom att själv försöka stoppa miljöförstöringen. Viktiga principer i vårt handlande är de om icke-våld, ansvarstagande och öppenhet.

Aktivisterna kom att kalla sig Greenpeace, grön fred, och fortfarande idag har organisationen målet att skydda jordens kapacitet att nära och husera liv i all dess mångfald.

Greenpeace tar aldrig emot pengar från företag eller regeringar i någon del av världen. Greenpeace är helt beroende av privatpersoners stöd. Det ger oss frihet att säga vad vi tycker och handla utifrån vad situationen kräver.

Greenpeace organisation är strukturerad för att reflektera vårt mål att arbeta som en sann global miljöorganisation. Vi anser att miljöproblem och dess lösningar är gränslösa. Varje kontor betalar en andel av sin inkomst till den globala organisationen för att finansiera miljöarbete där det behövs som mest.

Greenpeace globala strategi beslutas i samråd med representanter från de nationella och regionala kontoren.

GREENPEACE NORDEN

Greenpeace Norden är en del av den globala organisationen. Vi är en ideell förening med kontor i Stockholm, Helsingfors, Köpenhamn och Oslo. Organisationen har sitt säte i Stockholm.

Greenpeace startade i Norden på tidigt 80-tal. Sedan 1999 arbetar de nordiska kontoren tillsammans, med gemensam förvaltning och styrning.

Greenpeace stadgar styr hur organisationen skall förvaltas. Styrelsen väljs av årsmötet och tar ansvar för organisationens verksamhet. Greenpeace Norden har 20 röstande medlemmar som är Greenpeace Nordens kontrollerande organ. På årsmötet fattar de röstande medlemmarna beslut rörande bokslut och ansvarsfrihet för styrelsen. Det dagliga arbetet sköts av anställda på de fyra kontoren under ledning av generalsekreteraren och med stöd av frivilliga.

Styrelsen möts minst tre gånger per år för att fatta beslut om budget och för att kontrollera att verksamheten följer givna ramar, finansiella som ändamålsenliga. Styrelsemötena ambulerar mellan de städer där vi har kontor.

Styrelse och röstande medlemmar arbetar utan ekonomisk ersättning i någon form. Föreningen betalar för resor och uppehälle för mötena.

Greenpeace Norden är medlem i Frivillig Organisationernas Insamlingsråd (FRIL) och tillämpar FRIL:s kvalitetskod. Mellan 2009 och 2013 lämnade Greenpeace kodrapport och sedan 2014 lämnar vi enligt FRILs regler Effekt rapport.

Greenpeace Norden har tre 90-konton och kontrolleras av Svensk Insamlingskontroll.

Greenpeace Norden följer också internationella etikregler för ideella organisationer, International Non-Governmental Organisations (INGO) Accountability Charter. Greenpeace International har varit mycket aktiv i utvecklingen av INGO som en av grundarna.

Greenpeace Norden i Sverige är medlem i IDEA och har ett kollektivavtal med Unionen. Våra anställda i övriga länder har valt representanter till vårt personalråd. Greenpeace Norden försöker ge våra anställda i de fyra länderna så likartade anställningsvillkor som lagar och förordningar tillåter.

Hållbarhet

Greenpeace är en miljöorganisation vilket gör att vi alltid arbetat med att minska organisationens eget fotavtryck. Det kan tyckas självklart att Greenpeace serverar organiskt och rättvist odlat kaffe, te och frukt och har oblekt kopieringspapper gjort på returpapper, men när vi började med det var det inte lika självklart.

De största utsläppen från vår verksamhet kommer från vårt resande mellan Greenpeace olika kontor och till de platser där vi arbetar. Vi försöker därför begränsa vårt resande till resande med tåg där detta är möjligt och tidsmässigt rimligt. Inom Norden reser vi bara med tåg eller färja. Greenpeace använder globalt ett videokonferens-system som ersätter många fysiska möten. Inom Norden har vi 11 mötesrum i olika storlekar med videoskärmar och varje anställd har en laptop som är utrustad med video-applikationer.

Greenpeace Nordens egen serverpark står på Stockholmskontoret som har hållbart producerad el sedan det blev möjligt att själv välja el-leverantör. Vi använder också molntjänster hos leverantörer som själva använder "grön" el.

Hållbart producerad el är en självklarhet för Greenpeace men det har inte alltid varit möjligt för oss att välja elleverantör till våra kontor. Uppvärmningssystem och möjlighet att välja el-leverantör har därför varit en viktig faktor när vi bytt kontor i våra nordiska städer.

Köttproduktion släpper ut mycket växthusgaser och betesmarken skulle kunna föda fler människor om den användes för odling istället. Av miljöskäl tillhandahåller Greenpeace i Norden bara vegansk eller vegetarisk kost till sina sammankomster. Maten skall vara ekologisk och närproducerad i mån av tillgång.

Förvaltning 2018

Styrelsen i Greenpeace Norden har under 2018 bestått av sex ledamöter, Agneta Rythén Martin (Sverige), Brie Rogers Lowery (GB), Dan Hindsgaul (Danmark), Kathleen McCaughey (Sverige), Mats Knapp (Sverige) och Simo Kyllönen (Finland). Ordförande har

varit Agneta Rythén Martin. Mats Knapp företrädar Greenpeace Norden vid Greenpeace Internationals årsmöte. Under året har styrelsen haft fem möten.

Greenpeace Nordens generalsekreterare är Mads Flarup Christensen. Mads har varit generalsekreterare sedan september 2008.

Främjande av ändamålet

Greenpeace ändamål är att skapa en planet i fred och ekologisk balans. Ett av dem absolut största hoten mot vår omvärld är den mänskliga påverkan på klimatet. Ökade klimatförändringar innebär ökad risk för extremväder, smältande glaciärer, havsförurning, massutrotning av djur och natur som inte hinner anpassa sig, vilket i sin tur leder till konflikter och fattigdom. Förlusten av biologisk mångfald är ett stort hot mot mänskligheten. Friska ekosystem, med insekter, fåglar, däggdjur och växtlighet är väsentligt för att ge oss frisk luft och rent vatten och kunna upprätthålla global matproduktion och kolinlagring.

Greenpeace i Norden arbetar sedan många år enligt satta prioriteringar. Vårt arbete under 2018 är en vidareutveckling av tidigare års arbete, med fokus på att stoppa temperaturökningen på jordklotet och förlusten av biologiskt mångfald. Vi förespråkar lösningar på miljöproblemen, vi bevakar företag och regeringar och ser till att de håller vad de lovar, vi samarbetar med andra miljöorganisationer och vi arbetar för att engagera och mobilisera fler i klimatfrågor. Vi vill skapa verklig och varaktig förändring genom att stoppa oljeprospektering, koleldade värmekraftverk, massavverkning av våra skogar, nedskräpning och förgiftning av haven. Alla våra aktiviteter är för att få den globala uppvärmningen att stanna av och för att vår planet ska kunna husera liv även i framtiden.

Den finska regeringen beslöt, efter årtal av påverkansarbete från Greenpeace, att införa en lag som gör att det kommer bli olagligt att bränna kol i Finland efter den 1:a maj 2029. Detta är ett gigantiskt steg i rätt riktning och betyder att kolkraftverket Salmisaari i Helsingfors kommer stoppas. Det betyder dock inte att Finland följer Parisavtalet. Greenpeace fortsätta arbeta för en bra klimatlagstiftning.

Direkt efter publiceringen av IPCC-rapporten den 20 oktober arrangerade Greenpeace, som del i en stor koalition av finska miljöorganisationer, en klimatmarsch som drog mer än 10 000 deltagare. #NytOnPakko som betyder #numåstevi, slog deltagarrekorde och fick klimatdebatten att verkligen ta fart i Finland. #NytOnPakko har blivit slagordet för klimatdemonstrationer i Finland efter detta.

Kampanjen People vs Arctic Oil startade i Norge våren 2016. Greenpeace stämde, tillsammans med en annan norsk miljöorganisation, Natur och Ungdom, norska staten för brott mot landets grundlag. Norska staten hade beviljat 13 oljebolag att borra i Barents hav. Vårt mål hävdade att norska staten bröt mot Parisavtalet och norsk grundlag som ger framtida generationer rätt till ett hälsosamt och säkert liv.

Dom i fallet kom i början av januari 2018. Rätten gav Greenpeace och Natur och Ungdom rätt i att grundlagens miljöparagraf 112 kan användas för att begränsa staten från att genomföra miljöfarliga beslut. I det specifika fallet med licenser för oljeborrning ansåg dock inte rätten att den norska staten kan hållas ansvarig för den skada som norsk olja orsakar utanför Norges gränser. Att det går att hålla en stat ansvarig för miljöfarliga beslut är att betrakta som en grundläggande seger för framtida prövningar. Rättsfallet kan inspirera andra länder då det finns mer än 100 länder runt om i världen som har liknande lagparagrafer.

Greenpeace har överklagat beslutet. Vår överklagan kommer att tas upp i november 2019.

Greenpeace i Danmark har arbetat i många år för att stoppa utvinning av naturgas och skifferolja genom hydraulisk spräckning, så kallad fracking. I februari beslöt det danska energi- och klimatministeriet att all ny utvinning av skiffergas kommer stoppas. Det betyder ett definitivt stopp för fracking i Danmark. Vårt intensiva kampanjarbete har lett till att klimatförändringarna ligger högt på agendan för danska väljare inför vårens riksdagsval.

Greenpeace kampanj för hållbara investeringar begär att statliga pensionsfonder i Sverige, Danmark och Norge inte investerar i bolag som bedriver utvinning av fossila bränslen. Arbetet under 2018 har lett till flera positiva förändringar, även om det är en lång väg kvar. Fonderna riktlinjer för etiska och hållbara placeringar måste skärpas.

Vi begär att Sverige ska sätta som mål att ha en fossilfri finansmarknad. Våren 2018 gjorde den svenska regeringen för första gången kopplingen mellan finansmarknaden och målet att Sverige skall vara fossilfritt. Detta är ett politiskt genombrott och en förutsättning för att Sverige skall kunna vara ett föregångsland för hållbara investeringar.

Den 25 april lanserade vi vår svenska pensions protest #Flyttapengarna, när Greenpeace slutade betala in den del av sociala avgifterna som går till pensionen. De statsägda pensionsfonderna investerar i några av världens värsta miljöförstörare och Greenpeace begärde att AP-fonderna skulle flytta sina investeringar till hållbara investeringar. Protesten att innehålla en del av de sociala avgifterna höll på till slutet av sommaren och har sedan fortsatt i rättsliga instanser. Under tiden fortsätter diskussionerna med ansvariga ministrar och fondförvaltarna om vägen framåt.

Greenpeace avslöjade att den norska oljefonden fortfarande har mer än 77 miljoner norska kronor placerade i kolföretag. Den norska riksdagen kom att hålla med Greenpeace' krav på att riktlinjerna för fonden borde skärpas. Det norska försäkrings- och pensions- bolaget Storebrand beslöt att sälja av sitt innehav i det tyska kolbolaget RWE. Storebrand offentliggjorde sedan att bolaget skulle fasa ut investeringar i kol för att 2026 ha helt fossilfria investeringar.

Finanskampanjen i Danmark fokuserade sina insatser på ATP, den statliga pensionsfonden med tillgångar på 100 miljarder Euro. Även om vi inte såg några resultat av vårt arbete under 2018 så offentliggjorde ATP nya kriterier för investeringar i kol i början på detta år. Det är absolut första gången som ATP presenterar något som helst klimatrelaterat kriterium. Det är utan tvekan så att kampanjen positionerat Greenpeace som en auktoritet på området.

Det största kolförrådet på jorden finns i det norra skogsbältet, ett världsomspännande bälte av boreala skogar som sträcker sig från Kanada och Alaska, genom Sverige, Norge, Finland och Ryssland. Här binds mer kol i träd och mark än i alla tropiska regnskogar tillsammans. Tack vare det norra skogsbältet hålls koldioxidhalten i atmosfären nere. Men när de här skogarna kalhuggs för att framställa engångsartiklar som pappersmuggar och toalettpapper frigörs kolet som tidigare lagrades, vilket leder till ökad koldioxidhalt i atmosfären. Ett permanent och långvarigt skydd av det norra skogsbältet och mer hållbara metoder för skogsbruket är därför väsentligt för att kunna bekämpa klimatförändringarna.

Det boreala skogsprojektet Great Northern Forest, som leds från Sverige och Finland, har som mål att den globala skogsskövlingen ska minska radikalt till år 2020 jämfört med 2010 års nivåer.

Den svenska delen av vårt arbete har fokuserat på SCA, Europas enskilt största private skogsägare. Greenpeace har begärt att SCA ska sluta plantera den invasiva contorta tallen, och att SCA skall sluta avverka skog som listats av Naturvårdsverket som skyddsvärd. Svenska Samernas Riksförbund släppte en rapport om hur omvandlingen från skogar med varierande trädbestånd till contorta plantager, förstör Samernas renmarker och den biologiska mångfalden.

Greenpeace presenterade våra och samernas rapporter på SCA:s kapitalmarknadsdagar. Vi upprepade vår begäran att SCA ska sluta plantera contorta och avverka skyddsvärd skog inför SCA:s investerare. Detta skapade starka reaktioner hos SCA men sedan dess har SCA inte planterat mer contorta eller avverkat skyddsvärd skog.

Det finska skogsteamet har tillsammans med Världsnaturfonden WWF i Finland, Bird-Life Finland och finska Naturskyddsföreningen lanserat en ur historiskt perspektiv mycket stor skogskampanj. Vi riktade in oss på att få igenom ett lagförslag som förbjuder kalhyggen på statligt ägd mark. Kampanjen har gått till historien som Finlands näst största medborgarinitiativ. För att ett så kallat medborgarförslag ska kunna klubbas i Finlands riksdag måste man ha minst 50 000 namnunderskrifter. Tillsammans samlade vi in 10 000 signaturer bara på de 24 första timmar. Samtidigt bevakade vi skogsavverkning och höll Stora Enso informerad om avverkning av gammelskog. Vårt arbete resulterade i att ingen skog avverkades.

Som en del av förhandlingarna mellan de norska regeringspartierna drev norska kristdemokraterna igenom att förbjuda biodrivmedel baserat på råvara med hög skogsavverkningsrisk. Detta gör att palmolja inte kommer tillåtas i drivmedel i Norge. Detta är en enormt inspirerande seger i kampen mot falska lösningar som vi hoppas kommer kopieras av EU.

Effekterna på klimatet av storskalig kött- och mjölk- produktion gör att Greenpeace arbetar för att mjölk- och kött-konsumtionen skall halveras till 2050. I Danmark har vår kampanj "Mindre Kött- Mer Grönt" starkt positionerat Greenpeace som en viktig aktör i debatten. Vi har fått mycket medial uppmärksamhet genom att vi visade att regeringens initiativ för att få ner jordbrukssektorns utsläpp inte lett till något resultat. Istället upprätthåller Danmark sin position som världens största köttproducent per capita. Engagerade samhällsmedborgare begär att den offentliga sektorn ser över sina inköpsrutiner så att barn, äldre och offentlig anställda serveras mer grönt och mindre kött.

Projektet Marina Reservat leds från Sverige med 17 andra Greenpeace kontor involverade. Målet är att påverka processen i FN:s Havskonvention och skapa ett marint reservat i Weddellhavet i Antarktis, som en del av en ambitiös havskonvention, vilket skulle möjliggöra skyddandet av stora hav överallt på jorden, inklusive Arktis.

Under de första månaderna av 2018 befann sig vårt skepp Arctic Sunrise i Antarktis. Ombord hade vi ett team av forskare, media och influencers. Ett resultat av vårt arbete i Weddell havet var att 85% av krill industrin frivillig lovade att inte fiska krill i känsliga marina områden runt den Antarktiska halvön.

Från skeppet släppte vi vår testrapport om micro-plaster och PFC som tydligt visade att de kemikalier vi använder sprider sig till de mest avlägsna delarna av världens hav. Skeppsturen skapade mycket intresse för vårt arbete och resulterade i inslag på BBC, CNN och Al Jazeera.

Hösten 2017 fick Greenpeace tillsammans med Civil Right Defenders ett stort bidrag från Svenska PostKodLotteriet för att stärka och träna miljö- och demokratiörelser i fredligt civilt motstånd och kampanjarbete. Projektet är ett samarbete mellan Greenpeace i Central och Öst Europa, Grekland och Civil Rights Defenders i Balkan länderna.

Under 2018 lanserade vi en on-line plattform och en verktygslåda. Vi genomförde ett läger, Changemaker Camp, där drygt 250 personer från Balkan länderna samlades. Deltagarna utbytte erfarenheter och lärde sig mer om kampanjande och civil olydnad. Responsen var mycket positiv och deltagarna kände sig fulla av inspiration och kraft efter lägret. Kärnteamet av tränare från lägret höll vidare en träning för 22 personer från 11 länder. Genom att träna nya tränare skall kraften spridas vidare som ringar på vattnet. Projektet fortsätter in i 2019 med fler on-line träningar och utbildningar.

Resultat och Ställning

Greenpeace Norden är ekonomiskt stabilt. Den höga andelen av gåvor via autogiro, 95%, möjliggör långsiktigt planerande.

Årets resultat på 3 485 tkr är högre än budgeterat.

Investeringspolicy

Greenpeace har sin kassa på räntebärande bankkonto och spekulerar därmed inte med donerade medel. Innehavet av minsta möjliga antal aktier i ett fåtal bolag har tillkommit av kampanjskäl och gör att Greenpeace får tillträde till årsstämmor och annan information. Värdet av dessa aktier uppgår till ett tusen kronor. Vidare äger Greenpeace 12 andelar i ett vindkraftverk i Danmark sedan kooperativets bildande. För mer information se not 11.

Givare

I de nordiska länderna är det 151 619 personer som stödjer Greenpeace finansiellt. Vi är oändligt tacksamma för alla bidrag som finansierar arbetet för att bevara vår planet för framtida generationer.

Antal givare i Norden

	2018-12-31	2017-12-31	2016-12-31	2015-12-31	2014-12-31
Sverige	93 455 -4,5 %	97 890 -2,3 %	100 216 -6,6 %	107 329 -2,8 %	110 463 12,5 %
Danmark	23 243 -3,1 %	23 996 -4,1 %	25 027 -3,5 %	25 947 -4,3 %	27 100 3,2 %
Norge	16 400 0,3 %	16 349 -6,9 %	17 560 0,7 %	17 442 42,4 %	12 250 81,9 %
Finland	18 521 0,1 %	18 508 -5,3 %	19 544 -2,5 %	20 052 -2,7 %	20 605 -1,8 %
Total	151 619 -3,3 %	156 743 -3,5 %	162 347 -4,9 %	170 770 0,2 %	170 418 12,0 %

Definitionen av en givare är en person som ger minst ett bidrag inom loppet av 12 månader.

Intäkter

Inkomsterna har ökat med 4,5% till 222 482 tkr jämfört med 210 940 tkr 2017.

Greenpeace Norden har fått bidrag uppgående till 6 642 tkr från vår moder-organisation Greenpeace International och 4 398 tkr i bidrag från andra Greenpeace kontor för vårt arbete för att bevara Arktis, den boreala skogen i Norden och för att skapa ett marint reservat i Antarktis.

Greenpeace Norden har tre "90-konton" på vilka intäkterna har varit 140 575 tkr, dvs samtliga inkomster i Sverige kommer in via 90-konto.

Bidrag till Greenpeace Ryssland i det så kallade Russia Support programmet uppgick till 1 723 tkr, bidrag som till största delen kommer via autogiro.

	2018		2017		2016		2015		2014
	Belopp	Jämf fg år	Belopp	Jämf fg år	Belopp	Jämf fg år	Belopp	Jämf fg år	Belopp
Intäkter	222 482	5,5%	210 940	4,5%	201 862	2,2%	197 547	3,2%	191 329
Gåvor	200 021	1,3%	197 436	4,4%	189 039	-2,2%	193 377	6,0%	182 451
Varav arv	2 106	-40,4%	3 536	40,6%	2 516	542,4%	392	-70,5%	1 326
Varav gåva PostkodLotteriet	20 000	0,0%	20 000	33,3%	15 000	-31,8%	22 000	0,0%	22 000
Bidrag	22 461	66,3%	13 504	5,3%	12 823	204,8%	4 207	-52,6%	8 878
Varav:									
PostkodLotteriet special projekt	8 536	140,3%	3 552	-33,2%	5 318	-	0	-100,0%	1 968
Verksamhetskostnader	-218 787	11,7%	-195 956	-7,9%	-212 682	9,0%	-195 085	-6,1%	-207 686
Resultat	3 485	-263,2%	-2 136	-137,0%	5 769	177,3%	2 081	-112,3%	-16 976
Likvida Medel	48 751	-32,5%	72 214	53,6%	47 021	7,1%	43 917	37,7%	31 885
Balansomslutning	65 414	-22,9%	84 825	46,3%	57 976	5,8%	54 795	29,1%	42 433

Svenska PostkodLotteriet

Greenpeace Norden blev förmånstagare till Svenska PostkodLotteriet 2008, och har fram till och med verksamhetsåret 2018 mottagit 184 080 tkr, specialprojekten oräknat.

I december 2017 fick Greenpeace Norden 19 miljoner för två specialprojekt. Skapandet av ett marint reservat i Antarktis fick 8 miljoner. I samarbete med Civil Right Defenders fick Greenpeace 11 miljoner för att engagera och stärka medborgare i framför allt Balkanområdet och att skapa ett motståndskraftigt samhälle. Båda dessa projekt sträcker sig över två år. Specialprojektet från med att skydda boreal skog i Norden, Ryssland och Nordamerika fortsätter till in i början av 2019.

Årets resultat

Årets resultat är 3 485 tkr.

Disposition av resultatet

Styrelsen föreslår att resultatet disponeras enligt följande:

Eget kapital vid årets början	17 764 649 kr
Årets resultat	3 485 163 kr
Att balansera i ny räkning	21 249 812 kr